

- Literárne stretnutia ponúkajú aj zaujímavé sprievodné aktivity (akými boli napr. výstavka kníh Karla Čapka zo súkromnej zbierky, prezentácia básnickej tvorby členov Českého spolku v Košiciach – Hany Žežulovej a Vlastimila Tichého).
- Je to vhodný spôsob literárneho vzdelávania účastníkov (návštevníkov i knihovníkov), ktorí dostávajú súhrnné informácie o autoroch a ich tvorbe.
- Nezanedbateľný význam má aj udržiavanie kultúrneho kontextu s českou literatúrou a hudbou.

- Vytvára pozitívny imidž knižnice vo verejnosti vďaka prezentácii jednotlivých stretnutí v printových aj elektronických médiách (STV, lokálna televízia, periodikum *Stříbrný vítr*).

Skrátka a dobre, čítať (rozprávať) príbehy nahlas sa oplatí. To vedela už krásna Šeherezáda... Ale myslím, že nás knihovníkov, o tom vôbec netreba presviedčať.

PREZENTÁCIE KNÍH AUTOROV LEVICKEHO REGIÓNU

PhDr. Vlasta Kollárová *

Jednou z komunitných aktivít Tekovskej knižnice v Leviciach je systematická podpora začínajúcich, ale aj renomovaných autorov regiónu. Knižnica už dlhodobo poskytuje autorom priestor na klubovú činnosť, pozýva ich na svoje podujatia alebo na autorské besedy so známymi spisovateľmi, informuje ich o literárnom a vydavateľskom dianí a spracováva databázu regionálnych autorov. Vyvrcholením spolupráce s autormi býva slávnostná prezentácia ich nových kníh pred verejnosťou.

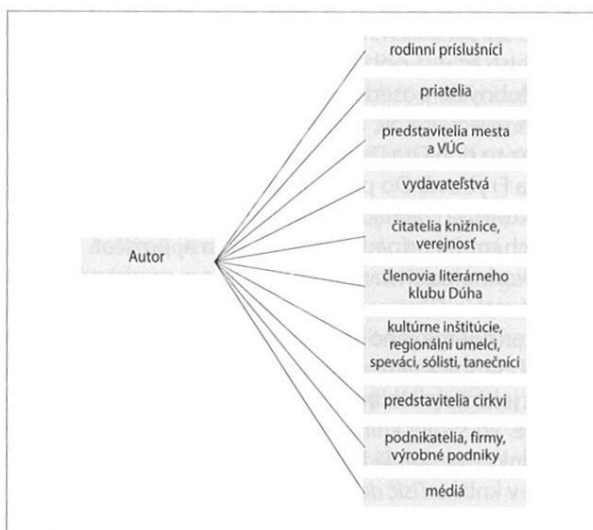
Podobné podujatia, aj keď v rôznych obmenách, realizujú verejné knižnice po celom Slovensku. Podľa prania autora ich knižnice pripravujú pod rozličnými názvami – prezentácie kníh, uvítanie knihy do života, krst knihy, predstavenie knihy alebo tvorby autora, uvedenie autora do sveta literatúry a pod. Prezentácie kníh regionálnych autorov pomáhajú naplniť informačnú, vzdelávaciu, kultúrnu, ale aj sociálnu funkciu knižnice. Preto ich zaraďujeme do komunitnej činnosti knižnice.

Prostredníctvom prezentácií kníh regionálnych autorov sa knižnica stáva komunikátorom medzi autorom a širšou verejnosťou, ktorú tvorba autora oslovuje, ktorá ho podporuje a ktorá má záujem zoznámiť sa s jeho novou knihou.

Takýto typ komunitnej aktivity je založený na sociálnych vzťahoch autora a obyvateľov mesta či jeho okolia, na ktorej sa zúčastňujú rôzne skupiny verejnosti. Nejde teda o podujatia organizované konkrétne pre jednu vekovú kategóriu účastníkov (napr. len pre deti, mládež či dospelých), ale pre široký okruh záujemcov, bez ohľadu na vek, povolanie či spoločenský status, ktorých spája spoločný cieľ – podpora začínajúceho autora a jeho novej

knihy. Každá nová kniha levických autorov obyvateľov mesta doslova spája. Osobnými, adresnými pozvaniami aktivizuje ľudí, aby podporili svojho literárne činného kolegu, kamaráta, rodinného príslušníka... Účasť na prezentácii knihy určitého autora znamená nielen zapojenie verejnosti do literárneho života, ale aj vyjadrenie jej hrdosti na svojho rodáka – Levičana a prejavenie spolupatričnosti.

Sociálna sieť účastníkov prezentácie kníh autorov levického regiónu

Pravidelným organizovaním prezentácií kníh sa Tekovská knižnica stala centrom literárneho diania v meste, ale i poskytovateľom poradenskej a informačných služieb v oblasti literárnej tvorby. Takto sa je podarilo klasické knihovnícke a informačné služby prepojiť so sociálnou funkciou knižnice.

*Tekovská knižnica v Leviciach
e-mail: tkdetske@kniznicalevice.sk

Pre nás je dôležité, že literárne podujatia navštevujú aj nečitatelia, teda ľudia, ktorí bežne nevyhľadávajú služby knižnice a nemajú informácie o tom, aké služby knižnica verejnosti poskytuje, čo organizuje, aké osobnosti z rôznych oblastí sa tu stretávajú s čitateľmi. Knižnicu zväčša vnímajú tradične, t. j. len ako požičovňu kníh, s evidenciou, plánovaním a vyhodnocovaním čitateľov a výpožičiek. Až pri návšteve literárneho podujatia často zisťujú, že súčasné knižnice sú moderné inštitúcie, otvorené pre všetkých, ktorí majú záujem o to, čo sa v nej deje. Postupne získavajú prehľad o činnosti a možnostiach knižnice, o jej knižnično-informačných službách, stávajú sa jej návštevníkmi, ba často sa jej snažia aj pomôcť, či už finančne alebo darovaním kníh. A možno si niekedy práve priestory knižnice vyberú ako miesto stretnutia so svojimi priateľmi alebo s ľuďmi rovnakých záujmov a záľub.

Uvedený typ komunitnej aktivity nám pomáha dlhodobo, systematicky a premyslene vytvárať vzťahy s verejnosťou, ktoré sú založené na obojsmernej komunikácii. Na jednej strane knižnica informuje verejnosť o svojich produktoch a možnostiach, ponúkame obraz o svojich službách, predstavujeme svoje ciele, zámery a vízie do budúcnosti, budujeme si pozitívny vzťah s verejnosťou, na druhej strane spätne od verejnosti dostávame informácie o tom, čo je pre obyvateľov mesta prospešné, o aké služby majú záujem, aké podujatia by sme pre nich mali pripravovať.

Prezentácie kníh v Tekovskej knižnici verejnosť hodnotí známku vysokej kvality, a to ich organizačnú, personálnu, umeleckú, ale predovšetkým ľudskú stránku. Knižnica sa prostredníctvom týchto akcií sama prezentuje na verejnosti, v regionálnej tlači, v miestnej televízii aj v médiách s celoslovenskou pôsobnosťou. Pri náhodných stretnutiach na ulici, v úradoch či v obchodoch nám mnohí ľudia hovoria: „Vy to viete tak pekne pripraviť, chodím na prezentácie rád, na takej úrovni to vie len knižnica a pod.“

Knižnicu na základe týchto skúseností a dobrých ohlasov neraz pozývajú iné inštitúcie, aby zorganizovala slávnostné prezentácie kníh významných rodákov, reprezentatívnych publikácií regiónu či monografií obcí nášho regiónu. Pripravuje ich od scenára cez moderovanie, zabezpečovanie kultúrneho programu až po následnú distribúciu knihy k záujemcom. Podobne ako pri prezentáciách priamo v knižnici aj v tomto prípade získavame knihy prezentovaného autora do nášho fondu a sprístupňujeme ich svojim čitateľom.

Prezentácie kníh sa konajú v reprezentačnej miestnosti určenej na väčšie podujatia, ktorá, zachovávajúc tradície našej knižnice, nesie názov Li-

terárny klub. Prezentácie majú vždy slávnostný charakter. Súčasťou podujatia býva kultúrny program, pripravený spravidla „na mieru“ podľa charakteru knihy. Umeleckú atmosféru podujatia zvyčajne dotvárajú vystúpenia regionálnej hudobnej skupiny, fujarový koncert, sólový spev alebo vystúpenie folklórnej speváckej či tanečnej skupiny. Poskytujeme priestor tak amatérom, ako aj profesionálom, do kultúrneho života zapájame čo najširší okruh regionálnych umelcov a folkloristov.

Knižnica s autormi úzko spolupracuje a za každým, keď im má vyjsť nová kniha, už vopred avizujú, že majú záujem predstaviť ju verejnosti v Literárnom klube pri našej knižnici. S takýmto práním prichádzajú do knižnice aj začínajúci autori, ktorým má vyjsť ich prvotina. Väčšinou však nevedia, ako majú postupovať, ako svoje dielo posunúť k verejnosti, ako sa dostať do povedomia svojho okolia. Preto každému ochotne poradíme, usmerníme a spoločne, aj so zapojením vydavateľa a ilustrátora, naplánujeme a pripravíme prezentáciu knihy. Potom už len stanovíme dátum, vymyslíme a vyrobíme pozvánky, zostavíme scenár a adresár hostí a navrhne kultúrny program i formu spoločenského, neformálneho stretnutia po oficiálnej časti. Recepciu pre pozvaných hostí pripravuje autor spravidla v komornejšom, užšom prostredí knižnice. Samozrejme, veľmi dôležitou časťou prípravy podujatia je informovanie verejnosti v podobe verejných oznamov, pozvánok a medializácie.

Pri podpore talentovaných autorov spolupracujeme s viacerými partnermi – so školami, s kultúrnymi inštitúciami, so sponzormi a s rôznymi profesijnými a záujmovými združeniami. Najvýraznejšími participujúcimi subjektmi v Leviciach sú Literárny klub Dúha, regionálny týždenník *Pohronie* a vydavateľstvo SB PRESS Tlmače. Literárny klub pôsobí ako občianske združenie a jeho členovia sa pravidelne stretávajú v priestoroch knižnice, časopis *Pohronie* má na svojich stránkach vyčlenený priestor na uverejňovanie prác začínajúcich autorov a vydavateľstvo SB PRESS nielen vydáva knihy začínajúcich autorov, ale priamo sa podieľa na prezentácii knihy osobnou účasťou svojich zástupcov, predstavovaním „svojho“ autora či knihy. Veľmi milým zvykom sa stalo, že vydavateľstvo na podujatí venuje autorovi a jeho hosťom tortu so špeciálnou jedlou fóliou, ktorá zobrazuje obal novej knihy. „Sladká kniha“ vždy poteší účastníkov neformálneho stretnutia po skončení oficiálnej, slávnostnej časti programu.

Fotodokumentácia z prezentácií regionálnych autorov je sprístupnená na webovej stránke Tekovskej knižnice (www.kniznicelevice.sk).